

JŪRKALNĖS LAUMĖ

(NUOVELĖ)

UNTULIS EDMUNDS

Nikumet nesakik nikumet. Tou tēisa bova spiejēs ožmērštē žagariškis Julis. Uns sosēžadieję so akmenēškē Jurgita ēr ruošies keltē veselē. Būsēmāsis jaunikis sožadietēnē prisēikēniejē ēštēkēmībē ēr pats sava pažadās švētā tēkiejē. Gal tū pažadū būtom ēr nesolaužēs, je ne sena kap pasaulis tēisa, kad kumet žmuogos planou, aukštesnēs jiegas ēš anuo planū joukus kret?

Vo vēsk prasēdiejē nu tuo, kad Jurgita luoterējuo ēšluosē torēs-tēnē keliuonē i Kretas sala. Tēp jau notēka, kad kelialapis tebova skērts vēinā asabā, dēltuo sožadietēnē nuoriejē keliuonēs atsē-sakītē, vo vēituo anuos ēš luoterējēs organizatuoriu pasējimtē postretiuos tūkstontēs litu. Bet sožadietēnis juokio būdo neleida sava gražuolē tēp žiaurē aukuotēis. Uns parspiejē, kad tuokiuos pruogos neēšnauduojēms būtom pati dēdliausē kvailīstē anuos gīvenēmē, dēl katruos paskiau tektom gailietēis vēsa lēkusi gīvenēmieli. Sožadietēnē pasēdevē īrokoujema ēr ēškeliava i Eladas ruojo. Tou patio laiko ēr Julis ēšējē atuostuogu. Bēngontēis lēipā uns somēslējē ēšvažioutē paklajuotē pu kaimīnēnē Latvējē. Paskotēniōjē mienēsē dēina, vuos tik saulē patekiejos, vaikioks sieduos i uopeli ēr ēšvažiava pru Akmenē, Vēnta, Mažēikius, Ežerē, Sal-dus link Kuldingas.

Pradiuo keliuonē sekies poikē, mašina plēntās slīda ligo ikaitints pēillis par svēista. Vo ēš pēitritiu posēs potous vies it baltas avelēs i laidara link jūras gēnē porius debesū sviedēnelius. Kumet dēina pradiejē rēstēis i pakalnē, Julis, pasēdžiaugēs Vēntuos gražomo nu senuojē Kuldingas tēlta, leiduos važioutē aplinkkelio ligi sankrižas patio tēisiausio kelio, katros ved pru muolē spalvuos tvērtā Eduolēs pili, Alsungas miestelē ežerielī ē balta ligo golbē liuteruonu bažnīčē link statiū Jūrkalnēs pakrontiu.

Ketorēsdešimt kēluometru vaizdingo kraštuovaizdio rēitont – ne keliuonē, vo tēkros maluonoms. Itin žavingē pasēruodē besou paskotēnēijē dešimtēs kēluometru. Staigē puosūkē svaigēna, smaragda skaisstoma pušinā, augou ēš abijū kelē posiu, taikies so Julio pasēlabintē, tas vuos spiejē žvalgītēis i šuonus ē tou patio neēšklištē ēš vēiškelē. Jeigo bēnt biški ožsēžiuopsuotomi, toukart tik ba-bach! – ē karšts pasēbočiavēms so prišās atvažioujontē mašina. Dēltuo Julis vairava dēdēlē atsargē. Privaziavēs Jūrkalnēs bažnītkaimi, nosprēndē i anou neožsoktē, nes aikštelē bova sovēs-sam ožkēšta mašinu, tad pasoka i dešēnē kelē posē, link Vēntspē-lē. Nutarē važioutē dā tuoliau, tēkiedamuos, ka soras laisva, žmuoniū neprēsēgrūdōsē vēitelē laukēnie gamtuo, šalēp jūras. Novažia-

Pri jūras. Mukienės Danutės portėgrapėjė

vos mažne pēnkis kēluometrus, mašina staigē pradiejē vuožuotēis, trūkčiuotē. „Musintās, žvakēs nosēbēngē? Vo atsargēniu netorio nie vēinuos pasējijēmēs...” – pamēslējē Julis. Anam besēbaikštē-jont, mašinas prietaisu skīdelie ēšsēžēibē lēmpēlē, parspiejonti, kad netepēs tuolēi nebvažiouisi. Keliauninks parsēžegnuojē ē nosp-rēndē palēngvelēs rēitietē tuoliau, pakol tekēnē dā sokas. Anam pasēsēkē – pu keliuolēkas akimirku priešinguo kelē pusie šmieks-teliejē ruodīklē, kvēitunti ožsoktē pri paminkla, skērtā kara bie-glems i Guotlanda sala. Julis pasoka noruodīta krīptē ē atsēdūrē šalēp pakelies pēivelie īrēngtuos mašinu stuoviejēma aikštelēs. Anam bevažioujint žvīrkelelio link aikštelēs, prišās ēššuoka gel-tuonplaukē mergelē ēr, muodama ronko, paprašē sostuotē. Bet šis nestuojē. Skobiejē novažioutē ligi pat mēškello apaugusiu kuopu pradiuos, esontiuos vuos ož šimta žingsniu. Mašina, pasēikusi aikš-telēs pākrašti, pati sostuojē – ožgesa. „Amēn, atvažiavau...” – min-ties konstatava i Jūrkalnē nuotīkiu ēiškuotē atsēbeldēs žagariškis.

Atvikielis nespiejē nie mērtelietē, kāp i mašinas dorelēs isēkē-ba švėiseplaukē latvelē. Ana pabēlsnuojē krumpļēs i dorieliu stēk-la. Julis, nesoprasdams, kuo ēš anuo nuor, neleida žemīn longa stēkla ē skersuom paveiziejē i mergelka. Ta šipteliejē, ēštēisē de-šēnē ronka ēr ēštarē: „Viens lats ar viens eurs... Lūdzu pirkt bi-

(Nukelta i 42 p.)

(Atkelta iš 41 p.)

liets“. Lietuvis so latvaitė aiškėnuos net kelės mėnotas, kol soprata, kuo es anuo nuor. Mergelka prašė somuokietė vėina lata arba vėina eura ož mašinas stuoviejėma pakrontės zuonuo esontiuo aikštelie. Ana paruodė ont rauduona puopieriaus ēšdruokuota bi-lietie, nuoriedama itėkintė, ka ir ne kuoki nuors pakrontiu pliešėkė, vo tėkrū tėkriau sė bi-lietieliu pardaviejė. Julis atkėša anā pėnkiū latu muoneta. Mergelka gražuos anam papilė ciela sauėj santėmu ēr neatsė-sokdama noėjė atgal pri kėlė – tėn lauktė naujū kljėntu.

Karto so Joliaus uopelio ont pėivelės palei pušinieli stuoviejė dar septinės mašinas. Vėsas anuos toriejė latvėškus numerius. Žagariškis ont šėrdėis pajota liūdnomā. Kāp nebus liūdne, je vėns pats vėins kap vuožė pėins tarp latviu. Negana tuo, dā ē mašina sogedusi. Svėlėna ē hamletėšks klausėms – vikis prikeltė mašina „atgalėnem skrėdiou“, a neviks? Praktėšks šuoperis būtom pėrmiausė miegėnės ēšsėaiškintė, kas notėka anuo kledarou. Bet kāp bebūtom gailo, Julis nebova praktėškas natūras. Gėmės kuova mienėsė vėdorie karto so žovimis uns ēš prigimtėis bova tėkros pleviesā ē fantazoutuos. Tā ē dabarčiou neatsėsakė savuojė pašaukėma pleviesoutė. Nomuojė ronko i gedėma ē patraukė pri jūras. Anam dabā vėsū daugiausė rūpiejė pu ēlgā trokosės ē

alėnontio karštio tvuoskosės dėinuos keliuonės kou greitiau ēšsėmauditė jūruo. Kumet Julis, brėsdams porė, papadės tvėlkontė smėltė pramakuojė pru puomninka, vaizduojinti metalėnė borė pasėšiaušusi laivie-li, prišās anou atsėvierė Baltėjės platībės. Daugiausė anou nostebėna tas, kad pajūrie aplinkou nesėmatė anei gėvuos dvasės, nuors pakrontės aikštelie ēr stuovėjo septinės kažkėinuo pastatėtas mašinas.

„Musintās, atvažaivosėijė kavuojės kor nuors kuopuos ēr, netrokdėdamė vėins kėtam, puoreliems kaitėnas ēr žaid meilės žaidėmus?“ – spiliuojė atvėikelis. Uns, ēsėtėkėnės, kad jūras pakrontie tier vėins pats, nosėpliešė nu savės darbužius ēr šuolės pasėleida teisė i bangas. Nuors vies pūtė nu kronta, Baltėjė vės tėik apėpilė Juli metra aukštė šėltuoms, kap pavėrinta vondėns banguoms, katruos rėtuos i kronta vėina pu kėtuos. Atsėgaivėnės pu vargėnontės keliuonės, žagariškis ēšbrėda atgal i sliesna pakrontė. Beinont kuojū piedas it kinėškuom akupunktūras adateliems smaigstė aštrė kap peiliu dontelė akmėnelė. Noėjos kėik tuoliau nu vondėns, plėkuos smėltės bova nedaug. Tik siaurs gnėbielis palei jūra. Vuo kėik tuolieliau nu pakrontės platė jousto kluojies gėva pekla ivairespalviu, jūras ligi gluotnoma nozolintu akmėnieliu. Anėi atruodė tuokėi dailė ēr apetėtnė, kad nuoriejuos pajimtė i ronkas ē pradietė laižitė, pakol ēšėrps ont patėis lėižovė galelė.

Keliauninka nuovargis devinės lonkās lenkė pri žėmės ēr masėna ramė pagolietė, pėlva atsokos i vakarū linkou besėleidontė saulė. Julis paklosa kūna maldavėmams ē prigolė teisė ont akmėnātiu, vėituo pakluodės pasėtėisdams marškėnius ē kelnės. Priš goldamuos lepintėis slaptiuoms apsėžvalgė ēr nosėspakajėjė, pamatės, kad ēr tuoliau aplinkou nier nie gėvuos dvasės. Ta niki vėinoma šalėp doslė šnuopujėntės jūras pamaželė pradiejė baiditė žagariški. Uns šėik tėik drebiedams ēš viesoma, šėik tėik ēš baimės, bauktė klausėniejė savės: „Vo kas notėktom, jėgo monėi staigė pasėdarėtom bluogā, jėgo pradietom spardītėis šėrdės?.. Kas atliektom i pagelba?.. Vo gal dabā muni ēš pasalū steb kuokėi nuors pasalkondas arba ēškripielė, betėkuodamė, kumet ožmėgsio, vo tumet sopols vėsė ēš kuopu, pasėgruobs mona drabužius, portmana so piningās, kreditėniems korteliems bei muobėliako, gal net ēšprievartaus pasėtraukdamė? Bėšiorpindams savi baisės galėmuos netuolėmuos atėitėis vaizdelės, netėkietā ožsnūda. Mėiguojė kėitā – ligo pu narkuozės. Səpnė regiejė savi bėšėinaujinti pri nedėdėlė ežerelė vėdornaktie par pėlnatė. Žuolie, apsunkusi nu naktėnės rasuos, dailė golies pu dalgio. Julis tėp vėinklė švėtrāva dalgio, kad bėregint nosėināva vėsa ežerelė pakrontė ē tumet pamatė ont lėipta gala siedontė laumė. Ana siediejė, imerkusi kuojės i vundini ē nosėsokusi i ežera posė. Laumė kažėn dėlkuo gailio balso dūsava ēr veliejė jouda aksuoma spalvuos vondėnie mėglū spalvuos rūba. Veliejė, veliejė ē staigė, sava skalbini paleidusi grimztė i ežera gėlmė, pradiejė kriuoktė. Kūkčiuojė ligo noskriausta maža mergelė. Julis nosvėidė i pašali dalgi ēr šuokuos goustė laumė. Vo ta bestėjė mitrė atsėsoka ēr čiopa atliepausi vaikioka ož marškėniū atlapu. Čiopa ēr, smarkė prėsėtraukusi pri savėi, sportėna klausdama: „Kuo to nuori ēš monės, akiplėša!?“ Ont tū žuodiu Julis atsėboda. Prišās pamatės onkstiaū regieta geltuonplaukė latvėkė mergelka, vuos neožspringa seiliems ēš apstolbėma.

Mašinu stuoviejėma aikštelie, irėngtuo šalėp „Vėltėis borės“ – paminkla, skėrta Ontruojė pasaulėnė kārā pabiegieleams, saulė leidontėis i jūra, bestuoviejė tik vėinintelė kėmėnū spalvuos „Opel astra“ so lietuvėškās numerės. Vėsas kėtas mašinas jau bova ēšsėvažėniejosės savās kelės.

Pri jūras. Mukienės Danutės portėgrapėjė

Bilietu pardavieję Aija, paveiziejusi pru sava kombarė longa, pamatė, kad aikštelie bestuov vėina mašina ėr ta pati so lietovėškās nomerės. Tas mergelė nepatėka. Ana artėi pajota bieduos alsavėma...

Aija gėvena šalėp mašinu stuoviejėma aikštelės pūpsontemė dvijū aukštu budinkė pas gėmėnės. Mergelka muokies Rėguo veikontiuo Stokholma aukštuosės ekanuomikas muokėklas ontramė kursė ė ruošies taptė turizma versla vadėbininkė. Tad par vasaras atuostuogas nosprėndė praktėškā ėš artiau sosėpažintė so būsėmuos veikluos ėpatomās – ėjiemies pardavėnietė bilietelius i paplūdimi atvažiuojėntėms puoėlsiautuojems ož vėita mašinu stuoviejėma aikštelie.

Praktėkantė ne joukās somėzga, nojausdama notėkos kačkou negera. Dėltuo, nieka nesakiusi nomėškems, ėšslika pru atskėra ėšėjėma i lauka ėr notėpena takelio tėisė par kuopu pošinieli pri opelioka, sava srauni vondėnieli nešosi i jūra. Aija, leisdamuos takelio nu kuopu link paplūdėmė, jau ėš tuolėi pastebiejė tėisė ont pakrontės akmėnieliu begolinti sviati ėš Lietovuos. Anā krūtėnie smarkė sobėldiejė šėrdės. Mergelka būgštaudama svarstė: „Kou reikies daritė, je rasio anou jau atšalus i nomėrusi? Gal anou partrėnkė šėrdėis priepuolis, ar insulto? Toukart nuors kiaurā žemė prasmek. Neso tėkra, kad sogebiesio anam padaritė dėrbtėni alsavėma. Vo jego ėr atgaivinsio, kāp sosėrokousiau? Lietovėškā ėr rosėškā nemuoko, tik anglėškā ėr švedėškā...“

Kumet žagarėškė gelbėtuojė prėsėartėna pri pat anuo, saulė jau bova panierusi gėlė i vondėni. Vėrš kuorėzonta besėplaikstė donougou ožsėlėkė oranžėnė atšvaitā. Šiurpi anū barva i savi panardėna ėr paplūdimi, ėr anou apkabėnusi status Jūrkalnės skardius. Net pošū žalės keporėlės nosėdāžė Maruoka apelsinu barva. Tuokėi vaizdā dā daugiau stingdė Aijės gėsluos krauji. Ana nuoriejė vėskou mestė ė sproktė tekėnuom atgal ėš kor atėjė. Bet atsakuomībės jausmos neleida pasėdoutė panikā.

Stodenčiuokė rėžingā priėjė pri pat golėntė vėra ė atidė anou apveiziejė: „Alsoun, diekou Pondėivou... Vadėnas, givs... Nebrėks gaivintė – ėš lūpu i lūpas borna pūstė uora?... Fui, kāp neapvažė sava bakterėjės grūstė kėtam i borna!.. Vėin aple tou pamėslėjės šleikštė daruos. Negi uns spiejė tėik prėsėritė, kad vėituo nosmėga ė ožmėga? Ne, negėrts. Svaigalū smarvė nu anuo netrenk. Ėr ėšsvaiditū toštū botelku aplinkou nesėmata... Nuorio a nenuorio, bet žadintė anou teks. Juk sotemos uors atvies, vo tas nabagielis posplėkis gol, vėin šlapiuom trumpėkiem ožpakali apraukės. Kāp maudies, tėp ė nepersėmuovė apatėniu. Musintās, sarmatėjuos... Bet kuo? Juk ė aplinkou toštė kap Ruobėnzuona saluo. Nudistā ėš kuopu beveik neėšlend i pakrontė. Nuors šėndėin nie vėina anū kuopuos nebova pasėruodė. Tik slaptuosės latviu puorelės kuopuos ganies ė svetėmūju, jou labiau lietoviu, reikalās nesėiduoma... Gal ėr neprastā vaikioks atruoda, veida lėnėjės taisėklingas, lūpas tėisės ėr potlės kap pampuškas?... Tik pats pardaug lėisos ė raumėnū galletom daugiau torietė ožsėpompavės... Nuors šėp lietovė, kāp besakitomi, ėr dailesnė ožlatvius, bėnt jau ož mona pažistamus latvius. No, Aija, sosėjimk, isėdrousink ė žadink tou pleviesa, pakol uns nenošala ė nenonėra sava oudėgelės...“

Latvėkė, kāp bemuokiedama švelniau, pakėša ronka mėigtontem vaikiou pu galva ė anuo kėlsteliejė, paskiau, sojėmiesi anou par petius, puora kartu krosteliejė. Julis it elektras ėgnibts šuokuos i kuojės. Pašuokės ėš mėigū net parsėžegnuojė. Juk anam pasėvaidėna, kad anou ėš tėkrūju pažadėna ne latvėkė bilietu pardaviejė, vo tėkrū tėkriusė laumė. Aija, pasėjotusi nejaukė, kad ėšgous-

dėna svetėmšali, šuokuos anou kou greitiau noramintė. Ožmėrsusi, kad prizadintās gal anuos nesoprastė, greitakalbė papilė latvėškus žuodius:

– Labvakar, ėr pienācis, laiks piecelties... Kas noticis? Mašina ėr bojāta“ (Labs vakars, jau ėr vielā, laiks keltėis. Kas notėka? Ar mašina sogėda?)

Julis, nuors ė nedaug temuokiejė latvėškā, šėik tėik soprata, kou anam pasakė mergelka. Vargās negalās ėssteniejė abijū kalbū maišalinė:

– Labvakar. Ja, mašina ėr amen, slegijets, kaput. Paldies uz rūpesni. As esmi Julis. Kuoks jūsa vards?

– Es esmu Aija, – atsakė geltuonplaukė.

– Aija – fantastėšks vards! – žagariškis soksoba pakuolitė mergelka, vo paskiau nebženuojė, kou tuoliau sakitė. Ėšraitės kvailuoka šipsėna ė noraudės ėš giedas uns pradiejė vėlktėis kelnės, bet anam nesėsekė pataikitė dešėnė kuojė i kelniu klešnė, tad, bešuo-kėniedams ont kairies kuojės, paslėda ont šlapiū akmėnieliu ė apvėrta. Mergelka neėstoriejusi nosėkvatuojė balso.

„Nuors pasiosk, tėkra ta laumė ėš monuojė sapna... Vo gal ana ėš tėkrūju ėr laumė? Juk paprasta mergelka, jou labiau bilieteliu pardaviejė, tuokio vielo laiko nešliūžėnietom kap dūšė pu paplūdimi? Nuors kiaurā žemė prasmek ėš giedas, stuov ė veizas, kāp aš it kuoks putbals ridėniejous ont akmėnieliu. Kuoks eso mulkis mesuos kertamāsīs, kad nepasėjėmiau sausū triusėku ėš maši-nas bagažėnės!.. Dabar garantoutā persėšaldīsio ė gausio gala! Kačkoukėi kerā on monės ožleistė, pu šimts paibelu, pasėmaudiau mažomelė ėr ožmėgau it žindoums ciuckis, net puora adinu ėšparpiu. A tas ėr poikė? Musintās so nervās kačkās netvarkuo?... Kelnės šėp ne tėp ontsėtėmpiau ont sobėnės, vo kou tuoliau dėritė? Dėlkuo ana nu monės nesėtrauk šalėn? Kuo dā nuor? Negi dā vėina lata paprašīs? Nedousio... Bet ana, biesūkstīs, besunti baisė graži. Kuo gera ėr ož monojė Jurgita gražėsnė?... Tėp negal daritė!.. Gelbiek, Pondėivāli, nu grieka! Vuos tik pamatiau temstont šalėp šviežė mergelka, tėp tojaus ėr soskėdau, vo kad mašina sogėdusi ė ar bepaviks anou kačkor pamėskie ožklimosė pataisitė – man sovėsam nebrūp? Galio drousė tvėrtintė, kad eso tuos geltuonpalukės laumės apčeriets. Juk ne šėp sau omžėna atilsi puoėliel mon liuob sakitė, kad vėsė ligi vėina latvė ėr ėrauninkā. Vo šimts paibelu! Kas mon pasėdarė!? Dontīs patīs pradiejė barškietė, nebgalio anū sostabdītė... Kad tik anū neėšsėbėrbintiuo laukuon, bekalėndams neėšsėmoštū! Musintās, rimtā peršaluo. Gieda nu Pondėiva, vėrpo it vėštītīs ė dar šalėp jaunuos gražiuos mergelkas!“

Aija ne mažiau ož Julī nosėgonda, pamatiusi anou drebonti nu šaltė. Ėš pradiū nesuvuožuojė, kou gruobtėis, paskiau smarkė anou apsėkabėna ė pradiejė gnaibitė anam nogara, petius ė strienas. Skausmos sošalososėjem padiejė atgautė prarasta šėloma. Tumet Aija anou pasėčiopa ož paronkės ė, prėglaudusi pri savės, pradiejė tėmptėis ėš paplūdėmė i pošinieli, augusi ont statiuos kuopu ke-teras. Julis žada prarada, nebžėnuodams, kuo ėš anuo mergelka nuor. Ėš pradiū net miegėna priešintėis. Bet latvelė anuo nepaleida, tėmpė link gėmėnaitiu budinka, katramė nakvuojė ėr šnėbzdiejė i ausi: „Neuztraucies. Visa būs labi. Veduosi tu pāradīsies mājās. Bus dot karstu tėjū. Varbūt si pa nakti.“ Ėš tuos ėlguos tėradas Julis tesoprata tik teik, kad mergelka anou vedas i kačkėniuo nomus, vo tėn dous karštuos arbetas ė gal būtė, ka leis pabūtė pas anou vėsa

(Nukelta i 44 p.)

(Atkelta iš 43 p.)

nakti. Nuors è ne vèskou vaikioks tèkslè èšsèvertè, bet pagrèndè-nè minti sogebiejè notvertè, dèltuo apsèspakajè è nebsèprièšèna vedams. Pu dešimtèis mènou anodo jau bova tikè ismokèi i Aijès kombarieli. Ana mitrè ožkaitè svetiou karštuos arbetas, atnešè pier-ninku so imbiero, tou patio padevè Juliou abrūsa è patarè, nosèvèl-kos šlapès kelnès, anou apsèviniuotè slaptuosès sava vèitas. Vai-kis, nuors è svèldams èš giedas, klosnè vikdè mergelkas palèipè-mus. È ne veltou, anam èš tèkrūju palèka geriau. Atšèla vèsos kūns, prapoulè nesenè kaustiusi baimè è klaikos nepasètèkèjèms. Julis vès daugiau è daugiau pradiejè veizietèis i latvelè, nebkavuo-jè èr sava akiū nu anuos žvilgsniu.

Puorelè daugiausè ruodavuojes gestàs, nes bèjuojè, kad anodoms kalbuos neèšgèrsto noma šeimininkà. Paritès Aija pradiejè snūduriuotè, dèltuo èš mandagoma pèrmiau pasiūluojè Joliou gol-tèis ont anuos suopkelès, vo pati pasakè, ka nosnūs pri stala. Svetis atsèsakè, paaiškindams, kad mèigs anuo nejem, dèltuo èr tuoliau gal palaikitè kompanèjè pri stàla. Mergelka miegèna grumtèis so mèigo, bet toriejè anam pasèdoutè. Tèp èr èšmèiguojè anodo, ož-sèkniaubè ont stala vèins prišàs kèta. Pèrmàsis atsèboda Julis. Saulè dar tik tekiejè par krūmaliu vèršo. Julis apsèvèlka jau spiejo-sès èšdžiūtè trompèkès, paskiau è dèdiuosès kelnès bei baltènius è truopèjuos tilè èšsmoktè pru duris. Isèklausè. Vèsuos budinka kerties cìpontè spèngè tila. Tumet žagariškis stabteliejè tarpdorie è paveiziejè i Aijès posè. Mergelka è tuoliau ramè snaudè, šnuopou-dama vèinuodo ritmo, pru mèigus šipsuojies. Julis ligo somediejè è soleida šaknis i grindis – nebgaliejè atètrauktè nuo anuos akiū:

„Kuoki ana daili biesūkštis! Būtom gailo palèktè anou neatsès-veikènos... Būtom vèsà šaunè so anou vèinuo kompanèjuo praleis-tè dā vèina dèina... Bet juk negalio būtè tuoks begiedis – pajimtè èr èšdoutè sava Jurgita. Kou ana pati mon pasakìtom, patraktom juk èr mona, èr anuos gèmènès, je aš anèms vèsèms èštrènktiu tuo-kè begiedèška kiauilistè!?!.. Cha! Važioutè nomèi ožsèmèslèjau!.. Pats Pondèivs nenuor, kad èšvažioutiuo. Kàp aš galiejau ožmèrstè, kad mana mašina ožsèlènkè. Kas dabà padies monèi anou so-taisitè?.. Ne, nebgalio daugiau stìpsuotè pri duru it èš dornina sprun-kous posgalvis, juk būtom dèdèlè negerà pastaitè i nepatuogè pa-dietì nekalta mergelè... Mèiguok, mažieli mona, gal dar sosètèk-siau pèivelie, viel atèisi monèi pardoutè bilieteliaus...“

Pririkè posdèinè, kol pavika soorganèzoutè sokiožosès „Opel astras“ notèmpèma ligi Pavèluostas i ramonta dèrbtovès. Tèn Julis èr apsèstuojè viešbotie. Pu dvijū dèinū mašina bova soramontouta. Žagariškis svèla èš nekontroma – nuoriejè kou greitiau sosètèktè

Aijè. Sieduos pasèšuokènedams ož vaira èr nodūmè atgal i ruo-mantèškòjè pèivelè pri paminkla kara pabiegieleims. Bet kàp bebū-tom gailo, anam teka skaudè nosèvèltè. Dongos tou dèina bova tèrstà apsèniaukès, nu jūras pūtè šalts šiaurès vakarū vies, dèltuo pamèškies aikštelie nebova ni vèinuos mašinas. Pri kelelè, vedon-tè nu vèiškelè pri aikštelès, nestuoviejè èr bèlietieliu pardaviejè. Apmada gniotols èstrèga guomorie. Julis, nebzènuodams kàp iveik-tè nuoskauda, palèkès mašina peivelie, patraukè i pajūri, tènàs prisèrinka pèlnas kišenès ivairiaspalviu dailiūju, jūras nozolintu akmènieliu è viel pargrìža atgal. Èlgesingà nožvelgè tuolomuo pru miediu šakas šmieksontè budinka longus. Širdi traukè tèn. Nuorie-jè tèn noeitè è sosèrastè Aija, bet šalts pruots neleida tuo daritè. Vidinis balsos goudè, itèkènedams, kad mergelkas senè tèn ne-bie, kad ana par tas dvè diel ramonta ožtroktas dèinas jau spiejè èšvažioutè i Rìga ar Vèntspili, vo tèn žmuoniū mènio anou sorastè èr atpažintè bus neimanuoma. Sosètaikès so lèkèmo Julis viel sie-da pri vaira, prišàs ont prišakènè longa palongès èšdieliuojè mie-lènus, baltus, raudonus bei margus akmènelius. Anèi, mašinà bevažioujint, sosèrèkiava i dailè eilelè it karuolè, sovertè ont siū-la... „Tū akmènieliu nikumet èš tèn nenojimsio, anèi mon primins Aija“, – atsèdūksiejès minties savi pagoudè Julis è pajodiejè so mašina važioutè atgal pri dèdiuojè kelè. Paskiau privažiava Jūr-kalnè, pasoka i kairè èr vingiouto kelio nodardiejè linkou Alsun-gas ruomantèškuojè miestelè, vo paskiau pru Kuldinga, Mažei-kius i Žagarè...

Pu dvijū mienesiu Julis è Jurgita atšuoka sava veselè... Jaunuoji dèdèlè nosèdìvuojè, kumet jaunavedis, praèjos dvèm savaitiem pu veselès, kumet medè jau bèngè nosèportintè paskotènius lapus, staigè ožsèmèslèje važioutè i puovestovènè keliuonè i tuolèmuojè Jūrkalnè. Vo dar daugiau dìvuojies tumet, ka Julis neleida anà no-rinktè spalvotūju akmènieliu nu mešinas priekènè longa palongès, sakidams, kad anèi ir tèkros laimès talèsmans, padedous apsau-guotè mašina nu gedèma. Jurgita nenuoriejè plaktèis i tuokè be-prasmèška keliuonè, bet nosprèndè nosèleistè vireliou, kad tas paskiau nepalèktom nekontèns.

Julis važioudams tèik spaudè greitè piedala, kad nie nepajo-ta, kumet anuo vairuojems kledars nebatlaikè posiausvìras, noslìda nu vèiškelè è norèitiejè i pakelies pèivas, da neprèva-žiavos Vèn-tuos gìvnevèitès. Jaunavedè keberiuuojies pru èskol-tus šuonènius longus laukuon èš mašinas. Jurgita sopikusì pa-sèšaipè èš vira: „Lami, kuo liekè, kap akis èštvelkès? Nepama-čèjè nie tava talismans!“

Julis tiliejè, dontis sokondès, èr minties keiksnuojè Jūrkalnès laumè.

Žemaitėjė. Mukienės Danutės portrepatėjė